

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro školní družinu

ZDRAVÁ ŠKOLA NA ZDRAVÉ PLANETĚ

Základní škola
Praha 6, Na Dlouhém lánu 43

NÁZEV : Základní škola a Mateřská škola, Praha 6, Na Dlouhém lánu 43

ADRESA: Na Dlouhém lánu 43, Praha 6, 160 00

IZO ŠD : 112500013

RED- IZO : 600039072

IČO : 68407122

ŘEDITELKA: Mgr. Renata Riedlová

KONTAKTY : kancelář-spojovatelka 235354368
ředitelka-fax 235354386
email skola@zsdlouhylan.cz
www.zsdlouhylan.cz

ZŘIZOVATEL : Městská část Praha 6, Čs.armády 23, Praha 6, 160 00
www. praha6.cz , tel. 220189550

Tento dokument nabývá platnosti 1.9.2012

1.úprava k 1.9.2017

2.úprava k 2.9.2019

3.úprava k 1.9.2022

Mgr. Renata Riedlová
ředitelka školy

OBSAH

1. Forma vzdělávání.....	4
2. Přijímání, průběh a ukončování vzdělávání / délka.....	5
3. Výchovné a vzdělávací cíle.....	6
4. Obsah a časový plán	7
5. Účastníci se speciálními vzdělávacími potřebami.....	20
6. Bezpečnost práce a ochrana zdraví	21
7. Materiální, personální a ekonomické podmínky	22

1. FORMA VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina při ZŠ Praha 6, Na Dlouhém lánu 43, je **zařízením zájmového vzdělávání**.

Je určena pro žáky 1. až 3. třídy.

Účastníci pracují ve věkově smíšených skupinách, do nichž jsou zařazováni vedoucí vychovatelkou podle aktuálních provozních podmínek.

Školní družina pracuje ráno mezi 6,30 a 7,40 a odpoledne mezi 11,40 a 17,30.

Zákonný zástupce účastníka platí **školné**, které je stanoveno ředitelkou školy na základě provozních nákladů zařízení, jeho výše je zveřejněna na webových stránkách školy.

Mzdové náklady zařízení jsou hrazeny ze státních prostředků.

Ve výjimečných případech může ředitelka školy osvobodit zákonného zástupce od platby na jedno pololetí, a to na základě písemné žádosti doložené potvrzením Úřadu sociální péče o stavu hmotné nouze.

Školní družina má vlastní **řád**, který upravuje provoz školní družiny a placení školného. Je zveřejněn na webových stránkách školy a na nástěnce školní družiny.

2. PŘIJÍMÁNÍ, PRŮBĚH A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ / DÉLKA VZDĚLÁVÁNÍ

Účastník je přijímán na základě písemné žádosti zákonného zástupce.

Musí být žákem ZŠ Praha 6, Na Dlouhém lánu 43 a to 1. až 3.třídy.

Účastníci jsou přijímáni až do naplnění kapacity, v případě vyššího zájmu jsou prioritně zařazováni účastníci mladší.

Účastník je přijímáno vždy na jeden školní rok.

Účastníci pracují ve věkově smíšených skupinách, do nichž jsou zařazováni vedoucí vychovatelkou podle aktuálních provozních podmínek.

Ukončit vzdělávání může zákonný zástupce účastníka písemným sdělením vedení školy.

Ve výjimečných případech může vzdělávání ukončit také ředitelka školy:

- pokud účastník vážným způsobem narušuje řádný chod zařízení
- pokud zákonný zástupce neplní řád zařízení nebo neplatí řádně školné.

3. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- Pobyt ve školní družině má především **výchovné cíle**:
  - účastníci jsou vedeny k pěkným přátelským vztahům a vzájemné pomoci a to i ve věkově smíšených skupinách;
  - jsou vedeny k otevřenosti, schopnosti vhodným způsobem komunikovat jak s ostatními účastníky, tak s dospělými;
  - jsou vedeny ke zdravému životnímu stylu – zdravé výživě, dostatku pohybu, vhodné relaxaci;
  - jsou vedeny k ohleduplnému chování k přírodě, k aktivní ochraně životního prostředí;
  - jsou vedeny ke svobodě s dodržováním dohodnutých pravidel - tedy k základnímu principu demokracie.
- **Hlavním cílem školní družiny je vést účastníky k zvládnutí aktivního odpočinku jako součásti zdravého životního stylu.**
- Účastníci musí mít možnost **relaxace**. Mnozí z nich tráví ve škole (škola a školní družina) i 11 hodin, a proto je nutné umožnit jim odpočinek.
- Škola nabízí účastníkům velký výběr odpoledních činností. Vychovatelky vysílají přihlášené účastníky do **kroužků** a monitorují jejich návrat.
- Účastníkům je každý den vychovatelkou nabídnuta **tvůrčí aktivita**. účastník se sám rozhodne, zda nabídku využije, nebo se bude věnovat jiné činnosti.
- Účastníci mají k dispozici **množství her**: stavebnice, didaktické hry, společenské hry, výtvarný materiál...
- Školní družina důsledně dodržuje denní pobyt účastníků venku. K tomuto pobytu většinou využívá areál školy. I zde je účastníkům nabídnut program různých **pohybových činností** s osobní volbou.
- Školní družina umožňuje účastníkům věnovat se **domácí přípravě** (domácí úkoly). O tom, zda se účastníci budou připravovat na výuku v ŠD, rozhodují rodiče.
- Školní družina organizuje kromě běžného denního programu také **speciální akce**. Jedná se o vycházky, výlety, koncerty, besedy,...
- Vzhledem k tomu, že účastníci tráví v současné době velké množství času u tabletu a počítačů, školní družina **tyto činnosti nepodporuje**. Účastníci, kteří potřebují pro domácí přípravu použít PC, mohou se svolením vychovatelky pracovat ve školní knihovně s dozorem.

4. OBSAH A ČASOVÝ PLÁN

Obsah výchovně vzdělávací práce se soustřeďuje zejména na:

- 1) rozvoj **kompetencí**
- 2) oblasti **výchov**
- 3) rozšiřování **průřezových témat**.

Časový plán konkrétních činností (není upraven v ŠVP)

- a) **roční plán** vytváří vždy vedoucí vychovatelka na jeden školní rok a konzultuje s ředitelkou školy
- b) **měsíční plány** jsou zpracovávány jednotlivými vychovatelkami a přizpůsobené věku a zájmům účastníků v konkrétním oddělení

Kompetence k učení

pomáháme účastníkům při domácí přípravě používat různé metody upevňování vědomostí
klademe důraz na čtení s porozuměním v nižším věku procvičujeme hlasité čtení
učíme účastníky vybrat z textu zásadní informace a předávat je ostatním
zadáváme účastníkům zajímavé úkoly

Kompetence k řešení problémů

využíváme problémové situace k rozvoji této kompetence
učíme účastníky analyzovat problém, jeho podstatu a příčinu, navrhnout cesty k řešení a vybrat optimální variantu
vedeme účastníky k dovednosti toto řešení obhájit
učíme účastníky postup řešení pojmenovat a opakovaně využít
vedeme účastníky k využití získaných vědomostí a dovedností při řešení problémů
dáváme účastníkům možnost, aby samostatně připravovali některé aktivity – využívání nápadů

Kompetence komunikativní

učíme účastníky vhodně komunikovat navzájem, s vychovateli i s ostatními dospělými
snažíme se omezit používání hrubých slov v jejich projevu
učíme účastníky nebát se uplatnit svůj názor a použít k tomu vhodnou formu
vedeme účastníky k dovednosti diskutovat, vážit si partnera v diskusi a tolerovat odlišnost názoru
stále připomínáme schopnost naslouchat druhým
rozvíjíme schopnost vyjadřovat myšlenky i názory v logickém sledu, výstižně a souvisle
důsledně respektujeme názor účastníka

Kompetence sociální

vedeme účastníky k vytvoření pěkného kolektivu, k toleranci k odlišnosti, k pomoci slabším
využíváme věkově smíšených skupin – pomoc mladším
využíváme skupinovou práci, při skupinové práci dbáme na střídání rolí účastníka, každou skupinovou práci společně vyhodnotíme

Kompetence personální

vedeme účastníky ke zdravému životnímu stylu
podáváme jim dostatek informací o zdravém stravování a nutnosti pohybu
vedeme je k dovednosti plánovat čas a účinně relaxovat
podporujeme jejich sebedůvěru
učíme je schopnosti uplatnit se v kolektivu
učíme je uplatnit své znalosti a schopnosti v praktickém životě
vedeme je k překonávání překážek – řešení problémů
pomáháme jim poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti
vedeme účastníky k objektivnímu sebehodnocení

Kompetence občanské

vytváříme společně s účastníky pravidla
vysvětlujeme účastníkům princip demokracie jako svobody v mezích pravidel
předkládáme účastníkům jejich práva a povinnosti, ale dbáme na jednotu práv a povinností
vedeme účastníky k respektu a toleranci odlišností
vzbuzujeme v nich potřebu pomáhat lidem s problémy
učíme účastníky odpovědnosti za budoucnost

Kompetence pracovní

vedeme účastníky k zodpovědnosti za výsledky své práce
při práci rozvíjíme schopnost účastníků využívat nabytých vědomostí a dovedností
rozvíjíme v účastnících tvořivost
rozvíjíme v nich pozitivní vztah k práci
učíme účastníky používat různé materiály, ale také různé postupy
vysvětlujeme potřebu chránit při práci zdraví své i ostatních a nezpůsobovat škody

Výtvarná výchova

Cíle:

- vyjadřování pomocí výtvarných technik
- využívání různých materiálů jako výtvarných prostředků, včetně přírodnin
- poznání různých, i netradičních výtvarných technik

Činnosti:

námětové kreslení

- na základě vlastních prožitků nebo fantazie – četba, prázdniny, výlety, ...

výtvarné dotváření přírodnin

- podzim, Velikonoce,...

hry s barvou, poznávání vlastností barev, výtvarné využití vzniklých náhodností

- zapouštění barev do klovatiny, práce s olejovými a anilínovými barvami, inkoust a zmizík, Savo, tuš...

plastická a prostorová tvorba

- spontánní hry s různými tvárnými materiály - práce s těstem, pískem, sádrou, voskem,...
- odlévání stop, stopy v písku, otisk ruky do sádry, římská amfora, mozaikové kachle z kousků dlaždiček,...
- práce s vlnou, látkou (panenka, chobotnice, slunce s paprsky z vlny, lev s vlněnou hřívou,...)

koláže

- papírová koláž, přírodniny, ...

práce s velkými formáty, individuální i skupinová práce

- balicí papír, velké formáty čtvrtek, asfalt, ...

a mnoho dalších technik dle tvořivých nápadů vychovatelek.

Hudební výchova

Cíle:

- vyjadřování pomocí hudby
- poznání různých stylů a žánrů
- radost z hudby, zpěvu, pohybu s hudbou

Činnosti:

poslechové

- poslech tiché meditativní hudby
- známí skladatelé a jejich nejznámější díla
- moje oblíbená hudba
- sdílení pocitů

vokální

- zpíváme lidové písničky
- tradice a zvyky – vánoční a velikonoční koledy
- zpíváme dětské písničky známých autorů (Uhlíř a Šíp, Patrasová, ...)
- rytmizace pomocí Orffových nástrojů

pohybové

- spojení pohybu se zpěvem – lidové tance
- diskotéka

hudební nástroje ve ŠD

koncertní odpoledne – kdo co umí

a mnoho dalších aktivit dle nápadů vychovatelek i účastníků.

Tělesná výchova

Cíle:

- každodenní pohyb jako nutnost zdravého životního stylu
- široká nabídka pohybových aktivit
- seznámení s netradičními pohybovými aktivitami
- seznámení s hrami spojenými pohybem

Činnosti:

Každodenní pobyt venku spojený s pohybovými aktivitami

tradiční sporty

- kopaná, vybíjená, přehazovaná, ...

netradiční sporty

- badminton, lacross, beachvolejbal, softball,...
-

pohybové hry

- tradiční i méně obvyklé (Honzo vstávej, Cukr káva limonáda, Přes stříbrné moře, Rybičky, rybičky...)

vycházky

- spojeno s projekty, sbíráním přírodnin,...

- **a mnoho dalších aktivit dle nápadů vychovatelek a účastníků.**

Dramatická výchova

Cíle:

- rozvoj tvořivosti a aktivity
- rozvoj řečových a pohybových aktivit
- propojeno s osobnostní a sociální výchovou

Činnosti:

pasivní

sledování dramaturgie – vystoupení v ŠD

sledování dramaturgie – film

poslech dramaturgie – CD

aktivní

pantomimické hry (Řemesla, Kdo je to, ...)

společná dramaturgie - scénka

individuální dramaturgie - fantazie

prezentace projektu

a další aktivity dle tvořivých nápadů vychovatelek a účastníků.

Čtenářská gramotnost

Cíle:

- hlavní cíl - čtení s porozuměním
- poslech a reprodukce pohádek a příběhů
- společné hlasité čtení, samostatná četba
- přednes, dramatizace, výtvarné ztvárnění textu
- základní literární pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, verš, rým, přirovnání ; spisovatel, básník, kniha, čtenář...

Činnosti:

Každodenní aktivita po příchodu z oběda – četba a navazující aktivita

Projekt – Knížka je náš kamarád – přitažlivou formou přiblížit dětem svět knížek, jejich zaměření a obsah

Projekt - Řekni nám, co právě čteš - cíleně zapojit každé dítě do četby knihy dle vlastního výběru

Projekt - Malujeme pohádky – výtvarné ztvárnění přečteného textu

Hra - Co je to? - popisujeme zvolené předměty

Hra – Myslím s.- účastníci hádají předmět

Hra - Hrátky s pohádkami – vhodnými otázkami určit známou pohádku – soutěž ve znalosti pohádek

a další aktivity dle tvořivých nápadů vychovatelek a účastníků.

Mediální výchova

Cíle:

- pochopit, co je mediální sdělení
- kriticky vnímat mediální sdělení
- vytvářet mediální sdělení

Činnosti:

časopisy

- odebrání a četba dětských časopisů (Mateřídouška, Sluníčko,...)
- výběr vhodného časopisu

sdělovací prostředky

- televizi v ŠD účastníci sledují – pouze programy pro ně vhodné, rozvíjející jejich znalosti

poslech pohádek na CD

- výjimečně sledují pohádku nebo dětský film

reklama

- reklama a její vliv – diskuse

tvorba mediálního sdělení

- vyprávění o prázdninách nebo jiném prožitku
- zpráva o výletě pro školní časopis

fotografie jako mediální sdělení

- společné fotografie z výletů a akcí

a další aktivity dle tvořivých nápadů vychovatelek a účastníků.

Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana

Výchova ke zdraví
Prevence proti sociálně patologickým jevům

Cíle:

- hlavní cíl – zdravý životní styl, aktivní trávení volného času, zdravé vztahy
- hygienické návyky
- zásady bezpečnosti a případné první pomoci
- režim dne
- dostatek pohybu
- aktivní odpočinek
- zdravá strava, pitný režim
- mezilidské vztahy, tolerance, respekt
- komunikace, spolupráce
- hodnoty, postoje, vzory

Činnosti:

dodržování hygienických pravidel

- převlékání, přezouvání, mytí rukou, používání toalety,...

bezpečnost a ochrana zdraví

- jak se chovat, abych neohrozil sebe ani ostatní
- zásady první pomoci, přivolání pomoci, ošetření drobného zranění

dodržování režimu školní družiny

- **klid-pohyb-aktivity-příprava do školy-společenské hry**

KLID /pohádky, povídky

- metodické materiály navozující diskusi na výchovné téma
- naslouchání, následná diskuse, komunikativní hry,...

POHYB/pobyt venku

- společné hry
- rozhodování ve skupině
- dohodnutí pravidel a jejich dodržování
- respektování výsledků

AKTIVITY

- nabídka aktivit z oblasti výchov
- tvořivost a kreativita
- dokončení a kvalita práce
- sebehodnocení

PŘÍPRAVA DO ŠKOLY

- vzájemná pomoc ve smíšené skupině
- pomoc účastníkům se specifickými vzdělávacími potřebami

SPOLEČENSKÉ HRY

- rozhodování ve skupině
- dohodnutí pravidel a jejich dodržování
- respektování výsledků

Multikulturní výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Cíle:

- jednota v různosti
- tolerance odlišnosti
- zájem o poznání života a zvyků jiných národů a etnik
- přirozené zapojení účastníků-cizinců

Činnosti:

zahraniční pobyty / práce s mapou

- kde jsem byl o prázdninách
- kde žije někdo, koho znám
- odkud jsou naši zahraniční spolužáci

celosvětové sportovní akce

- vlajky států- tvorba (Vv)
- hymny států- poslech (Hv)
- Naše olympiáda /Mistrovství u nás (Tv) - družstva představují vylosované země

slavíme

- vánoční zvyky a písně jiných národů
- Velikonoce ve světě
- jak kde slaví
- co je Halloween

a další aktivity dle nápadů vychovatelek a učstníků, s využitím kontaktů s cizinci.

Enviromentální výchova

Cíle:

- vést účastníky k pochopení vztahů člověka k životnímu prostředí
- ve vztahu k životnímu prostředí rozvíjet u účastníků jejich zájem, cítění, znalosti, postoje a dovednosti
- vést účastníky k aktivní účasti na ochraně životního prostředí
- vytváření hodnotové orientace účastníků v zájmu udržitelného rozvoje lidské civilizace

Činnosti:

šetříme přírodní zdroje

- šetření energií „Nesvítíme zbytečně?“
- šetření teplem „Nemáme moc horko?“
- neplýtváme vodou
- neplýtváme papírem

třídíme odpady

- plasty, baterie, ...
- sbíráme papír
- jak se recykluje

zvířata nás potřebují

- sběr kaštanů a žaludů pro zvěř - ve spolupráci s mysliveckou organizací Divoká Šárka
- hnízdní budky, pozorování hnízdění, kroužkování mláďat, predátoři ptačích budek, ...
- krmítka, zimní přikrmování vhodným krmivem

a další aktivity formou výletů, vycházek, exkurzí, práce s přírodninami, údržby zahrady, diskuse, besedy, hry, ...

5. ŽÁCI SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Do školní družiny jsou přijímáni všichni účastníci včetně účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pokud je účastníkům ve školní družině indikována psychologem přítomnost asistenta, škola tohoto zajistí.

Účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami jsou nabízeny přiměřené aktivity.

Pokud to provozní podmínky dovolí, může být s účastníkem se specifickými vzdělávacími potřebami upevňováno učivo, hlasité čtení nebo prováděno jednoduché rehabilitační cvičení.

V případě, že účastník se SPU provádí ve školní družině domácí přípravu, je mu vždy poskytnuta pomoc.

Účastníkům nadaným jsou nabízeny - v mezích možností zařízení ŠD - aktivity rozvíjející jejich nadání.

U účastníků se sociálním znevýhodněním – cizinců jsou zařazovány komunikační hry, rozvíjející jejich řečovou kompetenci.

6. BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANA ZDRAVÍ

Všichni pedagogové absolvují každoročně v přípravném týdnu školení BOZP.

Při všech aktivitách dbají na bezpečnost svěřených účastníků a vykonávají nad nimi dozor.

Zvýšenou pozornost věnují bezpečnosti při pobytu venku, při sportovních aktivitách a vycházkách.

Také účastníci jsou vždy na začátku školního roku poučeni o bezpečném chování a základních rizicích.

Všechny prostory splňují základní hygienické podmínky pro zařízení zájmového vzdělávání.

Pravidelně probíhají revize zařízení, předepsané zákonnými normami.

7. MATERIÁLNÍ, PERSONÁLNÍ A EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Školní družina má vlastní prostory v menší budově umístěné ve školní zahradě. Budova je po rekonstrukci, vybavená novým nábytkem.

V těchto prostorách je umístěno 7 oddělení.

Pro 2 oddělení využívá školní družina dvě místnosti v hlavní budově školy.

Pro odpolední pobyt venku využívá družina krásnou a rozlehlou školní zahradu.

Pro pohybové aktivity může využít školní hřiště.

Ve školní družině působí 8 plně kvalifikovaných vychovatelek a 1 vychovatel, který si doplňuje kvalifikaci.

Mzdové náklady jsou hrazeny ze státního rozpočtu.

Provozní náklady (energie, údržba, služby...) jsou hrazeny ze školného.

Pro vybavování školní družiny pomůckami (hry, výtvarný materiál, sportovní potřeby, knihy, ...) je využíváno kromě části školného především darů rodičů, resp. financí z Klubu rodičů při ZŠ.

ŠVP pro školní družinu byl vytvořen podle §5 Školského zákona.

Navazuje na ŠVP ZŠ Praha 6, Na Dlouhém lánu 43.

Je vytvořen na základě analýzy současného stavu jako evaluace ŠVP ze dne 1.9.2008.

Vychází z reálných možností s přihlédnutím k požadavkům rodičů.

V Praze 1.9.2022